

DESKRIPTORY A JEJICH UŽITÍ V ČESKÉ REALITĚ

Kdy užívat deskriptor [zdravotní sestry](#) a kdy [personál sesterský](#)

Naše praxe užívá hojněji deskriptor ZDRAVOTNÍ SESTRY. Průzkum v PubMed - užívají obojí, i když spíše ve prospěch deskriptoru ZDRAVOTNÍ SESTRY. Možná více než PERSONÁL SESTERSKÝ se užívá PERSONÁL SESTERSKÝ NEMOCNIČNÍ [personál sesterský nemocniční](#). Pokud se užívá PERSONÁL SESTERSKÝ/PERSONÁL SESTERSKÝ NEMOCNIČNÍ, potom často v kontextu velkých studií zahrnujících několik organizací dohromady, často se v tomto případě objevují podhesla OG, SN, ST apod., také se často v těchto článcích objevuje pojem „všechny registrované sestry“.

Interní domluva – pokud si u článku nevíme rady, můžeme užít pro jeden článek deskriptory oba dva současně (ZDRAVOTNÍ SESTRY a PERSONÁL SESTERSKÝ/PERSONÁL SESTERSKÝ NEMOCNIČNÍ), (rešerším to nevdí).

Celulitida x [celulitis](#) (tento deskriptor vyjadřuje něco zcela jiného)

Pro pojem celulitida (pomerančová kůže) neexistuje deskriptor, MeSH navádí na deskriptory

[obezita](#)

[tuková tkáň](#)

dále dle obsahu a potřeb článku můžeme užít deskriptory

[nemoci pojiva](#)

[subkutánní tuk](#)

[pojivová tkáň](#)

(příp. další) a s adekvátními podhesly. Rozhodně však užijeme klíčová slova

653: celulitida

653: pomerančová kůže

příp. sýrová kůže či jiná dle potřeb článku.

Výstižné vysvětlení terminologických nesrovnalostí v souvislosti s celulitidou nalezneme na <http://www.internimedicina.cz/pdfs/int/2005/07/08.pdf>.

[ošetřovatelská supervize](#)

Řídit se striktně definicí a užít pro řízení ošetřování v rámci oddělení

[zdravotní sestry v řízení a kontrole](#)

Užij obecně pro jakékoli sestry s kvalifikací pro vedoucí pozice. (2016 bude změněn překlad na zdravotní sestry v řízení a kontrole).

DESKRIPTORY – CHECK TAGY

U nemocí typických pro některé z pohlaví určitě použít check tag pro toto pohlaví, přestože je jasné, že druhé pohlaví tuto nemoc mít nemůže. Např. u nádorů prostaty užít MUŽSKÉ POHLAVÍ.

ROZLIŠOVAT DESKRIPTORY

znalosti

zdraví - znalosti, postoje, praxe

přežití

analýza přežití

přežití po terapii bez příznaků nemoci

hodnocení léčiv

preklinické hodnocení léčiv

mezioborová komunikace

interprofesionální vztahy

JINÉ PROBLEMATICKÉ DESKRIPTORY

krizové intervence

pozor na správné užití (spadá do stromu psychoterapie).

pověry

Příklad nesprávného užití např. u článků typu „Nepravdy a mýty o hypermarketových rajčatech, Mýty spojené s mlékem, Mýtus o škodlivosti potravinových aditiv označených symbolem E, Pravdy, polopravdy, nepravdy ve výživě, Nevěřte mýtům o jogurtech, Mýty a omyly při očkování proti chřipce, Oblíbené omyly v oční optice, Omyly a mýty o HPV, Nejčastější mýty v ošetrovatelské péči o nemocné s bércovým vředem, Mýtus o tom, že závislost je vždy chronickým onemocněním“ apod.

Je třeba dávat pozor, že v soudobé hovorové češtině se slovo „mýtus“ pod vlivem angličtiny používá též pro všeobecně rozšířenou nepravdu, vymyšlené tvrzení bez dostatečných důkazů.

[chronická renální insuficience](#) x [chronické selhání ledvin](#)

V článcích se vyskytuje kromě pojmu chronická renální insuficience i pojem **chronické onemocnění ledvin (Chronic Kidney Diseases, zkratka CKD)**, pro který užijeme deskriptor [chronická renální insuficience](#) v případě, jedná-li se o CKD stupně 1-4. Pojednává-li článek o chronickém onemocnění ledvin ve smyslu terminální fáze chronického onemocnění ledvin, tj. CKD stupně 5, užijeme deskriptor [chronické selhání ledvin](#). Záleží potom na obsahu článku a na rozhodnutí indexátora, zda užije jeden či druhý deskriptor, příp. je-li žádoucí, deskriptory oba současně.

DESKRIPTORY, KTERÉ SE HODÍ

[ortomolekulární terapie](#)

Hodí se u článků v souvislosti s velkými dávkami vitaminů, zejm. vitaminu C, např. u onkologických pacientů.

[náchyllost k nemoci](#)

Např. u článků, pojednávajících o sledování pozdního výskytu nemocí srdce po aplikaci antitumorálních léků z důvodu nádorového onemocnění v dětství. Zjišťovalo se rovněž, zda i ostatní členové rodiny netrpí srdeční chorobou.

[testování odbornosti laboratoří](#)

U článků z časop. Zprávy Centra epidemiologie a mikrobiologie typu:

„Externí hodnocení kvality EHK – 836 Sérologie HBV markery“,

Kde jsou např. biologické markery hodnoceny více laboratořemi a popisují se výsledky, ke kterým jednotlivé laboratoře došly, a jak se tyto výsledky liší.

Užijeme deskriptory

[testování odbornosti laboratoří](#)

[řízení kvality](#) a další specifika spíše než [laboratoře](#) a [řízení kvality](#).

V časopise Urgentní medicína se objevují články o krizových plánech pro případné katastrofy, hodí se

[plánování postupu v případě katastrof](#)

[pracovníci první pomoci při katastrofách](#)

pro ekologické aktivity se může hodit

[sledování ekologických parametrů](#)

[specializovaná centra se zvyšujícím se počtem výkonů a tím zvyšující se kvalitou léčby](#)

Možné použití při indexaci článků ve Věstníku MZ ČR kde jsou požadavky na specializační postgraduální vzdělávání lékařů v jednotlivých oborech. V těchto směrnících jsou rovněž uvedeny požadavky na pracoviště, na kterém mají probíhat školící akce (personální požadavky, materiální a techn. vybavení a spektrum výkonů a činností).

[legislativa o zdravotnickém vybavení](#)

(např. u článku „Legislativní aspekty vývoje zdravotních prostředků“)

[bylina-lék - interakce](#)

PODHESLA

U článků pojednávajících o diferenciální diagnostice nemoci – u konkrétní nemoci užít podheslo DI?)

Ano, užívat.

Příklad

[diferenciální diagnóza](#)

[diabetes mellitus/DI](#)

Pro potřeby NLK můžete navrhnout a upozorňovat na další kombinace deskriptoru s podheslem, pokud praxe ukazuje, že se tyto často vyskytují. Např. články pojednávající o plošném screeningu rovněž signalizují, že se v článku pojednává o diagnóze určité nemoci.

Jaká zvolit podhesla k nemoci, pro jejíž léčbu byla použita biologická terapie – DT či TH?

Po analýze s řešeršemi zvolen základní vzor indexace:

NEMOC/DT, TH

další specifika, [cílená molekulární terapie](#) apod.